

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «Професійна освіта»
підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 015 «Професійна освіта»
галузі знань 01 «Освіта»

Трансформації у сфері науки й освіти зумовлюють підвищення вимог до результатів підготовки фахівців у системі вищої освіти. У цьому контексті особлива відповідальність покладається на заклади вищої освіти, які мають забезпечувати не лише фахову, а й педагогічну якість освітнього процесу. Водночас, у діяльності спеціалізованих закладів вищої освіти простежується потреба в цілеспрямованому формуванні науково-педагогічної компетентності викладачів, адже значна частина з них має професійну підготовку в окремих галузях знань, але не володіє системною педагогічною освітою. Реалізація освітньо-наукової програми забезпечує вирішення окресленого завдання шляхом підготовки здобувачів ступеня доктора філософії до здійснення науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти.

Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії за спеціальністю 015 «Професійна освіта» розроблена з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та сучасних тенденцій розвитку професійної освіти і педагогічної науки.

Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка спрямована на підготовку конкурентоспроможних науково-педагогічних кадрів, здатних до самостійної науково-дослідницької, інноваційної та викладацької діяльності у сфері професійної, фахової передвищої та вищої освіти. Мета програми логічно узгоджується зі змістом освітніх компонентів, визначеними компетентностями та програмними результатами навчання.

Структура освітньо-наукової програми є цілісною та збалансованою, передбачає поєднання обов'язкових і вибіркового освітніх компонентів, що забезпечують формування загальних і спеціальних компетентностей здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. Зміст освітніх компонентів відповідає сучасному рівню розвитку педагогічної науки, орієнтований на інтеграцію теоретичної підготовки з практикою науково-педагогічної діяльності, розвиток критичного та наукового мислення, академічної культури й дотримання принципів академічної доброчесності.

Особливої уваги заслуговує спрямованість програми на формування здатності здобувачів планувати, організовувати та реалізовувати наукові й інноваційні проекти, здійснювати наукові дослідження з використанням сучасних методологічних підходів та інформаційних технологій, а також презентувати й оприлюднювати результати власних наукових напрацювань у національному та міжнародному академічному середовищі.

Програмні результати навчання сформульовані чітко, вимірювано та корелюють із визначеними компетентностями, що відповідає вимогам

НАЗЯВО. Вони охоплюють науково-дослідницьку, педагогічну, комунікативну, проектну й інноваційну діяльність здобувачів, забезпечуючи їхню готовність до професійної самореалізації у сфері освіти та науки.

Загалом освітньо-наукова програма є актуальною, науково обґрунтованою, відповідає сучасним викликам розвитку професійної освіти та вимогам підготовки докторів філософії. Програма має належне кадрове, навчально-методичне й організаційне забезпечення та може бути рекомендована до впровадження в освітній процес закладу вищої освіти.

З огляду на можливість щорічного перегляду змісту освітньо-наукової програми з метою вдосконалення її змісту, вважаємо за доцільне рекомендувати включення до циклу професійної підготовки обов'язкового освітнього компонента «Професійна етика й академічна доброчесність». Необхідність такої дисципліни зумовлена зростанням ролі етичних норм і стандартів академічної поведінки у науково-педагогічній діяльності здобувачів ступеня доктора філософії. Її вивчення сприятиме формуванню в аспірантів стійких ціннісних орієнтацій, відповідального ставлення до результатів наукових досліджень, дотримання принципів академічної доброчесності, запобігання проявам академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації даних.

Отже, освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії за спеціальністю 015 «Професійна освіта» відповідає чинним нормативним вимогам і заслуговує на позитивну оцінку та схвалення.

Заступник директора з наукової роботи
Інституту педагогічної освіти
і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України,
доктор педагогічних наук, професор

Лідія ХОМИЧ

